

YÖK YASA TASARISI HAKKINDA
TASSA (Türk-Amerikan Bilim İnsanları ve Akademisyenleri Birliği)
GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ
25 Kasım 2012

Raporun hazırlanmasında katkıda bulunanlar:

TASSA Yönetim Kurulu üyeleri

**Hüseyin Abut
Turgay Ertekin
Orhan Gürbüz
Şebnem Kalemli-Özcan
Aydoğan Özcan
Füsün Özgüner
Mehmet Toner
Haluk Ünal**

TASSA Yürütme Komitesi üyeleri

**Hasan Ayaz
Tuğba Güntay
Levent Güntay
Nilay Papila
Aylin Sagay
Candan Tamerler**

Türkiye ile İlişkiler Komitesi üyeleri

**Turgut Gür
Ümit Özgüner**

Sağlık ve Biomedikal Bilimler Grubu üyeleri

**Gizem Dönmez
Bahri Karaçay**

Doğal Bilimler Grubu üyeleri

**Bülent Akgün
Serap Erdal
Batuhan Osmanoğlu**

Sosyal Bilimler Grubu üyeleri

**Hülya Eraslan
Ayşe Imrohoroğlu
Ahmet Yükleyen**

Mühendislik ve Uygulamalı Bilimler Grubu üyeleri

**Şeyda Ertekin
Selim Ünlü**

ANA BAŞLIKLAR

- TASSA (Turkish American Scientists and Scholars Association), yeni YÖK tasarısını, 21. yüzyıl gerçekleri ile uyumlu beklentilere olanak sağlayacak, bu yüzyılda ülkesine ve dünyaya katkıda bulunacak aydın, başarılı ve sorumlu nesillerin yetiştiği üniversite ve yüksek okullar için bir çerçeve kanun olarak değerlendirmektedir.
- Tasarı ile ilgili en önemli endişemiz Tasarının merkeziyetçi bir idare sistemi kurulmasını öngörmesi ve yerel idarelerin karar verme yetkisinin kısıtlanmasıdır. TASSA, tasarının merkeziyetçi olmayan bir felsefeyle incelenmesinin, kısıtlayıcı hükümlerin kaldırılmasının faydalı olacağını düşünmektedir. Birçok alanlarda kanun maddelerinin genel olmasının ve detayların yerel üniversiteler tarafından belirlenmesinin daha verimli olacağı düşünülmektedir. YÖK'ün gereken alanlarda yol gösterici örnek yönetmelikler hazırlaması bir seçenek olarak düşünülebilir.
- YÖK üyelerinin neredeyse yarısının siyasi partiler ve Cumhurbaşkanı tarafından seçilecek olması bu kurumu siyasi çekişmelere alet etme tehlikesini doğurmaktadır.
- Devlet üniversitelerinin eğitim ve araştırma faaliyetlerine destek olacak şekilde fon geliştirmeleri özendirilmeli ve mali özerklik yolunda adımlar atmalarının desteklenmesi gerekmektedir. Bu bağlamda üniversitelerin eğitim kalitesini artırmalarını ve öncü araştırma yapmalarını sağlayıcı girişimcilik faaliyetleri teşvik edilmelidir.
- YÖK yasasında yurt dışındaki Türk bilim insanlarıyla organik bağlar oluşturulmasını sağlayacak bir yapının hükümleri bulunmalıdır. Böylece yurt dışındaki birikimden faydalanmak resmi hale gelecek, bu pozisyonlara atanan bilim insanlarının Türkiye'de proje idarecisi olması mümkün olacaktır. Çok daha etkin bir teknoloji/bilgi transferi için böyle bir yapının zorunlu ve gerekli olduğu inancındayız.
- Üniversitelere eğitim, akademik programlar, öğrenci kontenjanları ve mali özerklik konusunda yerel karar verme esnekliği tanınmalıdır.
- Üniversiteler için öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi, yeni diploma programlarının açılması, eğitim kadrolarının açılmasına karar verilmesi, doçent derecesinin verilmesi, ders yükünün belirlenmesi gibi hususların merkezden yapılacak olması üniversitelerin bilim ve akademik özgürlüğü ilkesi ile çelişmektedir. Böyle bir düzenleme vizyoner bir üniversite idarecisinin bu tip kararların hepsinde merkeze bağlı kalmasına ve bunun sonucu olarak üniversitesini ilerletmesine engel olabilir.
- Tasarıda, Türkiye'de birçok üniversitede araştırma/eğitim/servis faaliyetlerindeki dengesizlik, araştırma kültürünün oluşmasına büyük engel görünen aşırı ders yükü nedeniyle birçok araştırmacının araştırmaya yeterince zaman ayıramaması gibi hususları düzelter/düzenleyen maddeler bulunmamaktadır.

Maddeler Üzerinde Yorum ve Öneriler

1. Madde 2. Temel İlkeler

Bu maddenin şöyle değiştirilmesini öneririz. "Yükseköğretim için akademik ve bilimsel özgürlük, kurumsal özerklik, çeşitlilik, şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık, rekabet ve kalite ilkeleri esastır." Böylelikle hangi hususların esas olduğu açıkça belirtilmiş olur.

2. Madde 3: Tanımlar ile ilgili tasarıya her Proje Araştırmacısı yanısıra, Proje Yürütücüsü ve Yürütücü Yardımcısı tanımlarının eklenmesinde büyük yarar vardır. Bu özellikle ekip/takım halinde çalışılan çok araştırmacı projelerde yetki ve sorumlulukların belirlenmesini ve tanımını kolaylaştıracaktır.

3. Madde 5. Türkiye Yükseköğretim Kurulunun görev ve yetkileri

- 5.1.b, c, i, j. Kalite güvence sistemleri ve denetim yöntemlerini belirlemek için yurt dışında alanında isim yapmış Türk veya yabancı bilim insanlarından faydalanılabilir.
- 5.1. g-h. Madde 5(h) kapsamında öğretim elemanı kadrolarının dengeli bir şekilde tespit edilmesinden sonra bu kadrolarının kullanım izinlerinin üniversitelere devredilmesi gerektiğini düşünüyoruz.
- Madde 2'de belirtilen akademik ve bilimsel özgürlük çağdaş bir üniversitenin en önemli vasfıdır. Madde 5'te tanımlanan YÖK görev ve yetkilerinin akademik ve bilimsel özgürlüğü sağlayacağı belirtilmekle birlikte, madde 5'te yeralan önemli birçok madde akademik ve bilimsel özgürlüğü arttırıcı değil sınırlayıcı niteliktedir.
- Madde 5 m: Doçentlik derecelerinde kısıtlı bir sayıda jürinin anlık soru ve değerlendirmesine dayandırılan sözlü sınav kapsamında yer verilmesi yerine, eser aşamasında yapılan genel değerlendirmenin ardından aday uygun görüldüğü takdirde kendi bağlı olduğu üniversitesi'nin değerlendirilmesi kapsamında bu derecenin verilmesinin doğru olduğunu düşünüyoruz.

4. Madde 6. Genel Kurul:

- Genel Kurulu oluşturan 21 üyeden 15'inin tamamen siyasi atama yoluyla 6'sının ise üniversite rektörleri tarafından seçileceği belirtiliyor. Siyasi iradenin yüksek öğrenime bu ölçüde hakim olma gayreti çok hatalı sonuçlar doğurur, ve Türkiye'yi ilim ve teknolojide ileri değil geriye götürür.
 - Örneğin, ABD'deki en büyük üniversite sistemlerini yöneten mütevelli heyetleri veya benzer kurulların kuruluş amaçları ve üye atama yöntemleri incelendiğinde üniversitelerin ilmi ve idari özerkliklerinin korunması ve topluma faydalı olabilmeleri için bu üst kurulların siyasi tasarruflardan tamamen arındırılmalarının gerekliliği açık bir lisan ile belirtilmiştir. [bak: The Regents of the University of California

(<http://regents.universityofcalifornia.edu/about.html>), University of Massachusetts Board of Trustees (<http://www.massachusetts.edu/bot/index.html>].

- o Çözüm olarak, siyasi atamaların sayısı ile rektörlerin atadığı üye sayının ters yönde değiştirilmesinin (örneğin 6 siyasi, 15 rektör ataması gibi) önü açılmadır.
- Daha demokratik ve katılımcı bir yasanın gerçekleşmesi için Genel Kurulda oy hakkına sahip en az bir öğrenci temsilcinin bulunması gerekli bulunmuştur. Örnek olması bakımından ABD'deki en büyük üniversite sistemleri içerisindeki emsallerine bakıldığında, The Regents of the University of California, Board of Trustees of the State University of New York, University of Texas System Board of Regents'in birer öğrenci üyesi, University of Massachusetts Board of Trustees'in ise iki adet öğrenci üyesi olduğu, ve bu öğrencilerin kurulda oy hakkı bulunduğu görülecektir.

5. Madde 7. Yürütme Kurulu

- Siyasi atamalar "Yürütme Kurulu"nun bağımsız ve tarafsızlığına gölge düşürecek, bu da üniversitelerin bilimsel özerkliğine olumsuz etki yapacaktır. Çözüm olarak, siyasi atamaların sayısının rektörlerce atanacak üye sayısına göre önemli ölçüde azaltılmasını öneriyoruz.

6. Madde 9 Rektörler Kurulu

- Rektörler kurulunun görev tanımları kapsamında verilen TYK'in ihtiyaç duyduğu konularda bilimsel görüş oluşturmak üzere komisyonlar kurması yeterli olmayabilir.
- Bu bağlamda, Madde 9 (4): Rektörler Kurulunun görevleri arasında ." Rektörler Kurulu akademik danışma kurulu olarak faaliyet gösterebilmeli" diye bir tanımın yerinde olacağını düşünüyoruz.

7. Madde 10. Üniversite Konseyi

- **Üniversite Konseyine seçilecek kişiler:** Üniversite Konseyi, Mütevelli Heyeti ve ARAMA/SEÇİM komitelerinin yapılanmasında sıkıntılar tespit edilmiştir. Özellikle Konseyin yapısında ve işleyişinde "en çok vergi veren kişi"nin Üniversite Konseyine alınmasının mantığı anlaşılammıştır. Vergi veren kişi tanımının kaldırılarak, "Yüksek Öğretim ve Araştırma Alanlarda en çok hizmet etmiş veya ilgili Üniversiteye en çok bağışta bulunan kişiler arasından seçilen bir kişi" tanımının üniversite konseyi kapsamında daha uygun olacağı görüşündeyiz.
- 10.4. Üniversite Konseyinde oy hakkına sahip en az bir öğrenci temsilcisi bulunmalıdır (örneğin, Stanford University senatosunda dört adet öğrenci temsilcisi bulunmaktadır)

8. Madde 11 Rektör seçimleri

- Rektörlerin yalnızca bir kere için 5 seneliğine seçilmesini sakıncalı bulunmuştur.
- Bu konuda yapılacak yeni düzenlemelerin, Üniversite yönetimindeki üst düzey yöneticilerin belirlenmesini, göreve getirilmesini; başarılı olanların görevde kalabilmelerini, başarısızların ivedilikle değiştirilmesini sağlayacak esnek bir yapıya sahip olmalıdır.

- Rektörün en fazla 5 yıl süre ile görevde kalabilmesi gibi sınırlandırmalar, seçilen rektörlerin uzun vadeli yatırımlar yerine kısa vadeli atılımlar yapmasına neden olabilir. Beş yıllık süre rektörün yeni girişimlerinin sonuçlarının alınması açısından yeterince uzun görülmemektedir.
- Bu nedenle rektörlerin daha uzun süreli olarak görevde kalabilmeleri olanaklı kılınmalı, eğer sınırlama getirilmek düşünülüyorsa görev süresinin iki dönem olmak kaydı ile 8-10 yıl ile sınırlandırılması daha uygun olacaktır.
- Madde 11.3 "Devlet üniversitelerinde sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri, fen ve mühendislik bilimleri alanları esas olmak üzere aynı bilim alanından üst üste iki defa rektör seçilemez" kısıtlaması da uygun bulunmamıştır. Rektör seçiminde adayın ait olduğu bilim dalı değil, rektörlük görevi için gerekli olan yetkinliğe sahip olup olmadığı (merit) esas alınmalıdır. Ancak, oransal olarak öğretim üyelerinin çoğunlukta olduğu alanlar kapsamında diğer alanlara imkan tanınamama durumu söz konusu ise şartlar gereği önerilen uygulama takip edilebilir.
- Madde 11(5)a: Rektör adaylarını belirleme komisyonunda yer alan üniversitenin bulunduğu ildeki vergi mükellefleri içerisinde en çok vergisi ödeyen kişi kavramını rektör seçimi ile bağdaştıramamış olup, bu kavramın üniversitenin bulunduğu ildeki yüksek öğretim ve araştırmaya en çok katkı veya hizmette bulunmuş veya üniversiteye en çok bağışta bulunanlar arasından seçilen kişi tanımına değiştirilmesini önermekteyiz.
- Tasarıda YÖK'ün rektörler ve üniversitelerin yönetici kadrolarına olağanüstü yetkiler verirken bu görevleri hakkıyla yerine getiremeyen, çıkar çatışması kurallarını gözetmeyen vb. kişilerin buldukları görevden uzaklaştırılabilmesi için herhangi bir mekanizma önerilmemektedir. Özerk ve demokratik üniversite bağlamında ABD'deki "vote of confidence" benzeri bir mekanizmanın Türkiye'de de uygulamaya konması öğretim üyelerinin rektör adayını seçmek için oy kullanmaya ek olarak yönetime katılımlarını garanti altına alacaktır.

9. Madde 26- Türkiye'de yabancı yükseköğretim kurumu açılması

- Kurulacak özel üniversitelerde yer alacak Türk öğrenci kontenjanının yüzde 25 ile sınırlandırılması bir problem olarak belirlenmiştir. Bu yüzdenin %50 civarına çekilebilmesinin yıldan yıla yaşanabilecek değişimlerden etkilenmeyeceğini sağlayacağı kanaatindeyiz.

10. Madde 33- Bilgi lisanslama ofisi

- Madde 33 (1) : Bilgi Lisanslama Ofisleri kapsamında bilimsel buluşun tespitinin yapıldığı "record of invention", ardından patentlendirme ve yatırımcılar ve/veya ticarileştirme aşamalarının da tanımda ayrıca verilmesinin faydalı olacağını düşünüyoruz.

11. Madde 36 / Madde 39

- Önlisans ve lisans programlarında devlet burslu öğrencilerin olması, Madde 39 (1)'de sözü geçen ücretli akademik izin (Sabbatical) ve (8) intihal ve sahteciliğin önlenmesi adına yapılan düzenlemeleri olumlu buluyoruz
 - İntihal suçlarını belirleyecek bağımsız bir "Etik Komite" kurulması ve bu suçların sert yaptırımlar ile önlenmesini önemli görüyoruz.
 - Devlet bursu ve ücretli akademik izin uygulamalarının getirilmesini

destekliyoruz.

12. Madde 38. Kaynak aktarımı

- Araştırma alt yapısına yönelik kaynak aktarımı iyi bir atılım.

13. Madde 40/41 Araştırmacı istihdamı ve doktora sonrası araştırmacı

- Araştırmacı ve Proje Araştırmacısı istihdamı çok gerekli ve iyi yönde bir atılım. Ancak ABD’de Research Faculty ve Research Staff birden fazla projeye katılabilir ve maaş alabilir. Bunun önlenmesine iyi bir sebep görülüyor.

14. Madde 42. Akademik faaliyet puanı

- Akademik faaliyet puanı getirilecekse, bunun net, açık ve anlaşılır objektif kriterlerle ortaya konulması gerekir.
- Uygulamanın teşvik edici bir uygulama olarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Tasarıda araştırma/egitim üniversitesi ayrımı yapılmaksızın akademik faaliyet puanının YÖK tarafından belirlenen esaslara göre hesaplanacağı belirtiliyor. Ancak, bunun nasıl ve hangi kriterlere göre yapılacağı ve/veya hesap edileceği belirtilmiyor. Şeffaflık sağlanması ve yeknesak ölçütlerin herkese adil ve eşit uygulanabilmesi için bu kriterlerin açıkça tanımlanması gerekiyor. Örneğin, uluslararası meslek kuruluşlarında etkili olma, yayın kurullarına, konferans, çalıştay organizasyonlarına katkı değerlendirilmelidir.

15. Madde 46. Yükseköğretim kurumlarının denetimi

- Gördüğümüz kadarı ile Madde 46 ile bir “accreditation” sisteminin getirilmesi önerilmektedir. Bu akreditasyon sisteminde fakülteler ve üniversitenin bütününün denetimi ayrılmalı ve akreditasyon kriterlerinin ana hatları önceden belirlenmelidir.

16. Madde 47. Kalite güvence sistemi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu

- 47.4. Üniversitelerdeki öğrenim, araştırma ve yaratım (innovation) seviyesini yükseltmek amacı ile yurt dışındaki Türk veya yabancı bilim insanlarından faydalanmanın önü açılmalıdır.
- 47.6.d. Bu 13 üyenin arasına birkaç adet yurt dışından getirilen bilim insanı katmak olumlu olur.
- Üniversitelerin vereceği eğitimin kalitesinin nasıl denetleneceği açık olarak belirtilmemiştir.
- Tasarının değişik yerlerinde bahsi geçen kalite değerlendirme veya iç program değerlendirme süreçlerinde yurt dışındaki Türk veya yabancı bilim insanlarından faydalanmak yararlı olacaktır. Bu husus bilhassa Türk üniversitelerindeki öğrenim, araştırma ve yaratım (i.e. innovation) seviyesini yükseltmek amacına olumlu katkılarda bulunabilir

17. Madde 50. Doçentlik sınavı

- Önerilen yasa tasarısı “Doçentlik” sınavına ilişkin herhangi bir değişiklik öngörmemektedir. Özellikle tersine beyin göçünün (dışarıdan Türkiye’ye) hızlandırılması hedefi doğrultusunda, daha farklı bir doçentlik sisteminin getirilmesi, sözlü sınavın kaldırılması; yeni sistemin yurt dışından dönmek isteyenlere de kolaylık sağlayıcı ve uyumlu olması önerilmektedir.

- Tasarıda doçentlik için ana kriterler olarak yabancı dil ve eserler alınıyor ve adayların eser değerlendirmesini geçtikten sonra sözlü sınava tabi tutulacakları belirtiliyor. Değerlendirme yapılırken adayın (1) Eğitim, (2) Araştırma, ve (3) Hizmet alanlarındaki faaliyetleri değerlendirilmeli ve yetkinlik bu kriterler üzerinden belirlenmelidir.
- Sözlü sınav yapılması mecburi ise kurulun emin olamadığı ya da tereddütlü bulunduğu durumlarda yapılmalıdır. Yurt dışında çalışan Türk bilim insanlarının ve araştırmacıların da Türkiye’de doçentliğe başvurduğu düşünülürse sözlü sınav büyük bir zaman kaybı ve kaynakların gereksiz kullanımına neden olmaktadır. Teknik alanda bilgi ve yeterliliği ölçmeye sözlü sınavda sorulan birkaç soru yeterli olmamaktadır. Aday kendi alanında derslerini verip, araştırmasını başarı ile sürdürebiliyorsa doçentlik kadrosuna atanıp atanamama kararının üniversitesine bırakılması gerektiğini düşünüyoruz. Bu gibi derecelendirmeler yurtdışından geçişler açısından da kolaylaştırıcı olacaktır.
- Bilgi ve yeterliliği ölçmede araştırmacının geçmiş, akademik çalışmalarına ek olarak, yine o alanda çalışan ama daha önce aday kişiyle birebir çalışmamış diğer uzman araştırmacılardan alınan referans mektupları daha etkili olabilir. Hatta bu referans mektuplarının en az birkaçının yurtdışındaki araştırmacılarından ve adayın üniversite bölümünden daha yüksek dereceli kuruluşlardan olması tercih edilmelidir. Profesörlük başvurusunda bu referans mektuplarından daha fazla istenmelidir. Bu tarz referans mektupları üniversitelerdeki doçentlik ve profesörlük atamalarında istenmekte; fakat çoğu devlet üniversitesinde bu mektuplarda yurt dışı özelliği aranmamaktadır. Referans mektupları YÖK’ün doçentlik yetkinliği ölçmesinde de kullanılırsa sözlü sınava olan ihtiyaç büyük ölçüde ortadan kalkacaktır.
- Doçentlik için yabancı dil sınavı da gerekli kılınmış. Bu Türkiye’de lisans ve doktora çalışmalarını Türkçe eğitim veren bir üniversitede tamamlayan ve sonrasında Türkçe eğitim veren bir üniversitede çalışan araştırmacıların dil bilgisini ölçmek için gerekli olabilir. Fakat Türkiye’de madem İngilizce eğitim veren üniversiteler var, o zaman akademik derecelerini bu tip üniversitelerden almış ve oralarda çalışmakta olan kişilere de bu sınavı zorunlu tutmak ülkenin kendi kurumlarına güvenmediğinin bir göstergesi olmakta. Kaldı ki master derecesini ve doktorasını yurt dışındaki bir üniversiteden almış ve sonrasında yine yurt dışında bir üniversitede çalışmakta olan kişilerin de bu yabancı dil sınavına tabi tutulmasının nedenini anlamak oldukça zor. Bu tarz nedeni açık olmayan uygulamalar genç araştırmacıları Türkiye’deki sistemden soğutmaktadır.

18. Madde 52- Profesörlüğe atanma

- **Profesörlüğe atanma konusunda tasarıda** Profesörlük atamalarında bilimsel çalışma kriterleri yerine bekleme kriterinin esas alınmasını doğru bulmuyoruz. “En az üç yıl yükseköğretim kurumlarında olmak üzere, en az beş yıl süreyle ilgili bilim alanında çalışmış olmak” şeklinde şartlar öneriliyor. Bu tür önkoşullar üniversitelerin önlerine çıkabilecek çok iyi adayları kısa bir süre içinde profesör yapamamaları sonucunu doğurabilir. Bu nedenle atamalarda çalışma süresi yerine adayın eğitim, araştırma, ve servis dallarında, peer review sonucu belirlenecek yeterliliğinin ana kriter olması önerilmektedir. Böylece çok başarılı

bilim insanlarının genç olsalar bile profesörlüğe atanmaları mümkün olacak, sonuçta Türkiye'nin daha fazla yeteneği çekmesinin önü açılmış olacaktır.

19. Madde 55. Öğretim elemanı yetiştirme

- (1)'de yer alan araştırma görevlilerinin merkezi olarak atanabilmesi, üniversitelere direk müdahale anlamına gelebilir. Atamanın hangi kurum tarafından yapılacağı bu maddede belirtilmemiş ama YÖK genel kurulu olduğunu tahmin ediyoruz. Bu durum, YÖK insiyatifinde, bölümlerin kalitesine pozitif veya negatif etki yapılabilir. Görevlendirmelerde ilgili üniversitenin lisansüstü program kurullarına bu kişilerin programa kabul edilmeleri konusunda tam yetki verilebilmelidir. Aksi takdirde görevlendirme ile gelenlerin bilimsel adaptasyon sorunları ile ciddi olarak karşılaşabilir ve zamanında derecelerini tamamlamayabilirler.
- Madde 55'e şöyle bir fıkra eklenmesi yerinde olacaktır: Yeni kurulup yeterli öğretim üyesine sahip olmayan üniversiteler hariç- diğer üniversiteler araştırma görevlilerini kendileri seçmelidir. Araştırma görevliliği seçiminde alan bilgisi sınavı esas alınmalıdır.

20. **Madde 57.** Araştırma projelerinin kaynaklarının nasıl kullanılacağı ile ilgili bu maddede şöyle bir ibare olması önemlidir: "Yurt dışından alınan kaynaklar ilgili yurt dışı kurumun şartlarına göre kullanılmalıdır".

21. Madde 63. Yurtiçi ve yurtdışında görevlendirme

- Bu maddeyle bilimsel/mesleki toplantıya katılmada rektör imzası gerekmektedir. Bu ve benzer davranışlar ABD'de görülmez ve işi kolaylaştırıcı sistemin oluşmasına gayret edilir.
- Bu maddede yolluk tesbiti ayrıntıları ilerici bir YÖK kanunu ile bağdaşmıyor.

22. Madde 67. Öğrenci ücretleri:

- Öğrenci ücretlerinde devlet üniversiteleri için bir üst limit olup olmadığı açık değildir. Bu tasarı ile öğrencilerin mali ve sosyal yaşam konuları göz önüne alınarak, muhtaç aile çocuklarına aracısız olanak tanıyan öğrenim ücretleri için kredi imkanı sunan ve ailelere vergi indirimi sağlayan yenilikler getirilebilir.

23. Madde 72. Disiplin hükümleri

- Fıkra 12 (c)'ye öğrenci veya öğretim üyelerine yönelik cinsel taciz, hakaret vb gibi tavırların açık olarak eklenmesinde fayda vardır.

24. Madde 73. Öğrencilere ilişkin disiplin hükümleri

73.1. Burada bahsi geçen "suç işlemek amacıyla örgüt kurmak....." tipi sınırları ve tanımı olmayan bir söylem her tarafa çekilebileceğinden, bu hüküm olumlu ve demokratik yönde bir gelişime yol vermeyecektir. Bu söylemin tasarıdan çıkarılmasını öneririz.